

RADVILIŠKIO R. ŠEDUVOS GIMNAZIJOS UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šeduvos gimnazijos ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis 2025–2026 ir 2026–2027 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų 11 priedu.

2. Apraše yra numatytos ugdymo ne mokyklos aplinkoje formos, trukmė ir reikalavimai mokinių saugumui bei turiningam ugdymo laiko panaudojimui užtikrinti.

3. Siekiant Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose, patvirtintose Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, (toliau – Bendrosios programos) nustatytų tikslų, gimnazijoje mokinių mokymosi procesas organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir kitose aplinkose: muziejuje, miesto bibliotekoje, galerijoje, teatre, parke, gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, matematikos mokslų ir kūrybiškumo (angl. *Science, Technology, Engineering, Art (creative activities), Mathematics*) (toliau – STEAM) atviros prieigos centre ar kitose mokymuisi tinkamose aplinkose.

4. Ugdymas ne mokyklos aplinkoje organizuojamas, kai dalyko ar kelių dalykų bendrojoje programoje numatytiems tikslams pasiekti būtina užtikrinti sąlygas, kurios padėtų mokiniams geriau įsisavinti mokymosi turinį, įgyti praktinės patirties ir išbandyti įvairius mokymosi kontekstus. Siekiant užtikrinti ugdymo ne mokyklos aplinkoje veiksmingumą, mokiniams organizuojamos aktyvios ugdomosios ir pažintinės veiklos ir vertinama mokymosi pažanga.

II SKYRIUS UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO FORMOS IR TRUKMĖ

5. Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo formos:

5.1. ne mokykloje organizuojama tiesiogiai su dalyko bendrosios programos įgyvendinimu susijusi ugdomoji veikla. Tokios veiklos gali būti vykdomos muziejuose, STEAM atviros prieigos centruose, parkuose, sporto aikštynuose, baseinuose ar kitose erdvėse;

5.2. papildoma pažintinė veikla ar išvyka, padedanti siekti bendrojoje programoje numatytų tikslų, organizuojama šiais būdais:

5.2.1. ekskursija – turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas; gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;

5.2.2. turistinė stovykla – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimo forma į rekreacinę teritoriją su įrengta stovyklaviete;

5.2.3. sąskrydis – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

5.2.4. vaikų turizmo renginys – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

5.2.5. žygis – ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;

5.2.6. varžybos – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

5.2.7. kitos mokyklos vykdomos pažintinės veiklos formos.

6. Ugdomosios ir pažintinės veiklos, organizuojamos ne mokyklos aplinkoje, trukmė gali būti:

6.1. trumpalaikė (nuo vienos iki kelių valandų);

6.2. visos dienos (trukmė ilgesnė nei per dieną nustatytas pamokų laikas);

6.3. ilgesnė nei vienos dienos (trunka ilgiau nei vieną ugdymo dieną, įskaitant kelionę ir apgyvendinimą).

7. Ugdomosios ir pažintinės veiklos ne mokyklos aplinkoje gali būti organizuojamos:

7.1. artimoje aplinkoje, netoli mokyklos esančiose organizacijose, viešose erdvėse ir kituose objektuose;

7.2. kitame mieste ar kitoje savivaldybėje (šalies viduje);

7.3. kitoje šalyje.

III SKYRIUS

UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

8. Gimnazijoje ugdymo ne mokyklos aplinkoje poreikį numato mokytojai, atsižvelgdami į dalyko bendrojoje programoje numatytus tikslus, bendradarbiaudami su klasės auklėtojais. Poreikis organizuoti ugdymą ne mokyklos aplinkoje ir tam reikalingi resursai derinami su gimnazijos vadovu ar jo įgaliotu asmeniu. Planuojant organizuoti ugdymą ne mokyklos aplinkoje atsižvelgiama į šiuos veiksnius:

8.1. tikslingumo. Numatyti, kaip suplanuotos veiklos padės siekti dalyko bendrojoje programoje numatytų tikslų, kokios užduotys bus skiriamos mokiniams ir kaip bus vertinama jų pažanga;

8.2. mokinių saugumo. Numatyti priemonės mokinių saugumui esant ne mokyklos aplinkoje užtikrinti;

8.3. įtraukumo. Siūlant veiklas atsižvelgti į mokinių mokymosi poreikių įvairovę ir sudaryti sąlygas visiems mokiniams dalyvauti planuojamose veiklose, numatant įvairius mokinių įsitraukimo į veiklas būdus;

8.4. ekonomiškumo. Įvertinti, kokių papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių gali pareikalauti ši veikla ir ar mokykla gali juos skirti;

8.5. rizikų tikimybės. Apsvarstyti galimas rizikas ir numatyti jų įveikos būdus.

9. Siekiant, kad ugdymas ne mokyklos aplinkoje sukurtų prielaidas mokiniams patirti gilesnę mokymosi patirtį:

9.1. numatomi konkretūs uždaviniai, kuriems pasiekti ugdymo procese reikalingos kitokios aplinkos;

9.2. įtraukiami mokiniai į pasiruošimo procesą, tai padeda jiems suprasti planuojamos ne mokyklos aplinkoje veiklos kontekstą;

9.3. jeigu ugdymo proceso metu į mokymosi vietą vykstama specialiu transportu, važiavimo laikas iš dalies panaudojamas mokymuisi;

9.4. ugdymo procese organizuojamos aktyvios mokymosi veiklos, pritaikytos kitokiai aplinkai, kurios negalimos organizuoti mokantis klasėje;

9.5. į ugdymo procesą pagal galimybes įtraukiamos interaktyvios mokymosi priemonės.

IV SKYRIUS

SAUGUMO REIKALAVIMAI IR ATSAKOMYBĖS

10. Organizuojant ugdymą ne mokyklos aplinkose ir siekiant užtikrinti mokinių saugumą, yra skiriami atsakingi ir lydintys asmenys. Lydintys asmenys gali būti gimnazijos pedagoginiai darbuotojai, mokinių tėvai ar praktiką atliekantys studentai, kurių funkcijas apibrėžia mokyklos vadovas.

11. Planuojant trumpalaikes ir visos dienos ugdomasias ar pažintines veiklas šalies viduje, lydinčių asmenų skaičius priklauso nuo dalyvaujančių mokinių skaičiaus. Jeigu dalyvauja:

11.1. mažiau nei 24 mokiniai, besimokantys pagal pradinio ugdymo programą, skiriamas atsakingas asmuo ir vienas lydintis asmuo;

11.2. mažiau nei 30 mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą ir yra jaunesni nei 16 metų, skiriamas atsakingas asmuo ir vienas lydintis asmuo;

11.3. mažiau nei 30 mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas ir yra vyresni nei 16 metų, skiriamas atsakingas asmuo;

11.4. įvertinęs mokinių brandą, ugdomųjų veiklų sudėtingumą, vietą ar viršijus 30 mokinių skaičių ir kitas aplinkybes, mokyklos vadovas gali skirti ir daugiau lydinčių asmenų.

12. Planuojant ilgesnės nei vienos dienos ugdomasias ir pažintines veiklas šalies viduje ir užsienyje:

12.1. mokiniams iki 16 metų skiriamas vienas atsakingas asmuo ir du lydintys asmenys. Jei vyksta daugiau mokinių, nei nurodyta Aprašo 11.1 ir 11.2 papunkčiuose, proporcingai didinamas šiuose papunkčiuose nurodytas lydinčių asmenų skaičius;

12.2. vyresniems nei 16 metų mokiniams skiriamas vienas atsakingas asmuo ir vienas lydintis asmuo. Jei vyksta daugiau mokinių, nei nurodyta Aprašo 11.3 papunktyje, proporcingai didinamas šiame papunktyje nurodytas lydinčių asmenų skaičius.

13. Planuojant trumpalaikes ugdomasias veiklas artimojoje aplinkoje, mokiniams iki 16 metų gimnazijos direktorius, įvertinęs aplinkybes, gali skirti tik atsakingą asmenį be lydinčio asmens, jei dalyvaujančių mokinių skaičius neviršija 24 pradiniam ir 30 pagrindiniam ugdyme.

14. 1–2 klasių mokiniams organizuojamos ne ilgesnės nei vienos ugdymo dienos trukmės išvykos.

15. Siekiant užtikrinti mokinių saugumą organizuojant ugdymą ne mokyklos aplinkoje:

15.1. gimnazijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo:

15.1.1. tvirtina asmenį, atsakingą už ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimą;

15.1.2. vertina galimas rizikas ir kitus veiksnius, teikia pritarimą / neteikia pritarimo planuojamai veiklai;

15.1.3. skiria ir tvirtina lydinčiuosius asmenis;

15.2. atsakingas asmuo:

15.2.1. ne vėliau kaip prieš tris dienas iki ugdomųjų ar pažintinių veiklų pradžios parengia veiklų programą / planą (1 priedas), dalyvių sąrašą, jeigu reikia, tėvų (globėjų) rašytinius sutikimus (2 priedas), saugaus elgesio instruktažą (el.dienynas) ir pateikia raštinės vedėjai;

15.2.2. numato galimas rizikas ir pasirengimą joms valdyti;

15.2.3. jei planuojama vykti į užsienio šalį, susipažįsta su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos rekomendacijomis dėl vykimo į pasirinktą šalį;

15.2.4. priima vadybinius sprendimus, reikalingus ugdymui ne mokyklos aplinkoje įgyvendinti;

15.2.5. pristato suplanuotų veiklų planą mokiniams ir jų tėvams (globėjams);

15.2.6. įtraukia lydinčius asmenis į parengiamuosius darbus, numato jų pareigas, priskiria lydintiems asmenims mokinių grupes, už kurių saugumą jie atsakingi;

15.2.7. pats dalyvauja išvykoje ir užtikrina numatytų veiklų įgyvendinimą;

15.2.8. užtikrina, kad vykdant suplanuotas veiklas būtų laikomasi mokykloje nustatytų procedūrų;

15.2.9. jei planuojama vykti į užsienio šalį, pateikia detalią informaciją nepilnamečių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) dėl nakvynės vietos, nurodo telefono numerį, kuriuo gali susiekti, bei kitą, jo nuožiūra, svarbią informaciją;

15.2.10. kai planuojama vykti į užsienio šalį, susipažįsta su būtina mokinių saugumui užtikrinti informacija, jei reikalinga, organizuoja vizos gavimo procedūras;

15.2.11. atsakingam asmeniui netaikomas reikalavimas turėti gido profesinę kvalifikaciją.

15.3. nepilnamečių mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) atsakingi už:

15.3.1. raštiško sutikimo dėl vaiko dalyvavimo planuojamose veiklose pateikimą atsakingam asmeniui. Sutikimas pateikiamas pagal gimnazijos parengtą formą (2 priedas); mokinio tėvai (globėjai) turi teisę nepritariti, kad vaikas dalyvautų veikloje, organizuojamoje ne mokyklos aplinkoje. Mokiniais, nedalyvaujantiems organizuojamoje veikloje, vyksta ugdymo procesas mokyklos nustatyta ugdymo organizavimo forma;

15.3.2. su veiklų įgyvendinimu susijusių išlaidų apmokėjimą. Jei mokinys negali dalyvauti veikloje dėl sunkios materialinės padėties, gimnazija gali jam suteikti paramą. Klasės auklėtojas išsiaiškina ir informuoja gimnazijos direktorių apie susidariusią situaciją, mokinio tėvus (globėjus), kad pateiktų raštišką prašymą gimnazijos direktoriui dėl paramos. Sprendimą dėl mokinio edukacinei išvykai skirtų išlaidų padengimo priima gimnazijos administracija atsižvelgdama į klasės auklėtojo argumentus ir tėvų (globėjų) prašymą;

15.3.3. būtinos informacijos apie vaiko sveikatą perdavimą lydintiems asmenims;

15.4. mokiniai atsakingi:

15.4.1. už dalyvavimą organizuojamoje veikloje. Atsisakyti dalyvauti gali tik dėl pagrįstų priežasčių;

15.4.2. už aptartų elgesio taisyklių laikymąsi: nekelti grėsmės sau ir kitiems keliaujant transporto priemone, nepažeisti saugaus eismo reikalavimų, atsakingai elgtis lankant numatytus objektus ir kt.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Ugdymui ne mokyklos aplinkoje organizuoti naudojamos pažintinei veiklai skiriamos lėšos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-1934 „Dėl Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“.

17. Mokinio mokymosi laikas dalyvaujant ugdomojoje ar pažintinėje veikloje, trunkantis ilgiau nei pamoka, perskaičiuojamas į konkretaus dalyko (-ų) mokymosi laiką (pagal pamokos (-ų) trukmę).

18. Ugdymas ne mokyklos aplinkoje gimnazijos direktoriaus įsakymu gali būti organizuojamas laisvomis nuo ugdymo dienomis ar pasibaigus dienos ugdymo procesui ir yra įskaitomas į ugdymui skirtą laiką.

ŠEDUVOS GIMNAZIJA

UGDymo NE MOKYKLOS APLINKOJE VEIKLŲ PROGRAMA / PLANAS

1. Tikslas ir uždaviniai:

2. Dalyviai:

3. Vykdyimo laikas:

4. Trukmė:

5. Veiklų aprašymas:

6. Atsakingas asmuo:

7. Lydintys mokytojai:

Atsakingas asmuo

(Parašas)

(Vardas, pavardė)

Šeduvos gimnazijos ugdymo ne mokyklos
aplinkoje organizavimo tvarkos aprašo
2 priedas

ŠEDUVOS GIMNAZIJA

.....
(vieno iš tėvų (globėjų, rūpintojų) vardas, pavardė)

.....
(adresas, telefono Nr.)

MOKINIO TĖVŲ (GLOBĖJŲ) SUTIKIMAS

20__ - __ - __
(pildymo data)

Sutinku, kad mano sūnus/dukra
(vardas, pavardė, klasė)

vyktų į ugdomąją / pažintinę veiklą

.....
(renginio pavadinimas, data)

Veiklos (išvykos) vadovas
(vardas, pavardė, tel. Nr.)

Informacija apie vaiko sveikatos sutrikimus (pvz., serga epilepsija, širdies nepakankamumu, alergija, migrena ir kt.)

.....
Mano sūnus/dukra/ (globotinis/globotinė) vartoja ir į kelionę įsidės vaistus

.....
(įrašyti vaistų pavadinimus)

Susipažinau su išvykos maršrutu ir trukme. Perspėjau savo sūnų /dukrą (globotinį/globotinę) apie saugų elgesį renginio metu ir užtikrinu, kad ji(s) nevartos kvaišalų ir svaigalų.

Sutinku, kad per renginį, esant reikalui, mano sūnui (duktai), globotiniui (-ei) būtų suteikta pirmoji medicinos pagalba.

Sutinku, kad pažeidus saugaus elgesio taisykles ir nesilaikius renginio vadovo nurodymų, kelionė būtų nutraukta ir parvykstama į namus.

.....
(vieno iš tėvų (globėjų) vardas, pavardė)

.....
(parašas)